

Hej! Du får det här brevet eftersom du visat intresse av projektet ”Ökad beredskap i Östergötlands skärgård” som pågår mellan den 1 september 2025 och 31 oktober 2027.

Syftet med projektet är att köpa in materiel och sprida kunskap så att de som bor i skärgården får redskap att agera i händelse av brand, sjukdom eller olycka till dess att hjälp utifrån hinner anlända.

Materialinköp

Efter sommaren planerar vi att handla upp utrustning till ett sammanlagt värde av 1,85 miljoner kronor och om allt går som planerat kan det kvitteras ut av er under början av november. Vi planerar för utlämningsplatser i Arkösund, Sankt Anna och Valdemarsvik. Vi återkommer med mer information om var och när utrustningen kan hämtas ut längre fram. Projektet behöver följa lagen om offentlig upphandling, vilket gör att alla inköp behöver ske centralt och följa en särskild process som inte kan snabbas på eller forceras.

Det kostar ingenting att ta emot utrustningen men ni förväntas hålla materialet lättåtkomligt, själva sköta löpande underhåll samt bekosta utbyte av förbrukat material. Likaså förväntar vi oss att ni märker upp platsen där utrustningen förvaras med hjälp av bifogat skyltmaterial. I samband med att utrustningen överlämnas till er vill vi att ni signerar ett avtal där ni övertar ansvaret under minst fem år efter det att projektet avslutats, det vill säga oktober år 2032. Vi kommer att ta fram en skötselmanual så att det blir tydligt vad som förväntas av er.

Baspaket till alla områden

Vi har räknat med att alla 40 öar/områden som är med i projektet kommer att tilldelas ett ”baspaket” för att kunna ingripa snabbt i händelse av hjärtstopp, brand eller sårskador. Paketets värde uppgår till cirka 30 000 kronor. Baspaketet innehåller 1 hjärtstartare, 5-6 pulverbrandsläckare och en väska utrustad med sjukvårdsmaterial anpassad för den här geografien.

Figur 1 Bilden är AI-genererad och ger en fingervisning om paketets innehåll som kan komma att justeras under upphandlingsförloppet.

Hjärtstartare

En hjärtstartare är lättskött men man behöver hålla koll på batteriets skick via en indikator samt bäst-före-datum på batteri och elektroder (plattorna man sätter på bröstkorgen). Batteriets livslängd varierar mellan olika modeller och förbrukas långsamt av de självtester som maskinen utför dagligen även om maskinen inte används. Vanligtvis håller batteriet i 3-5 år i standby-läge och kostar ungefär 6000 kronor att byta ut. Elektroderna är en färskvara och behöver bytas ut

efter 2-3 år eller efter användning och dessa kostar ungefär 2000 kronor. Hjärtstartaren behöver förvaras frostfritt vintertid. I undantagsfall kan värmeskåp erhållas men då ansvarar ni själva för att elanslutning blir korrekt inkopplad samt står för löpande elförbrukning. Den som tar emot en hjärtstartare ska också registrera den på [hjärtstartarregistret](#).

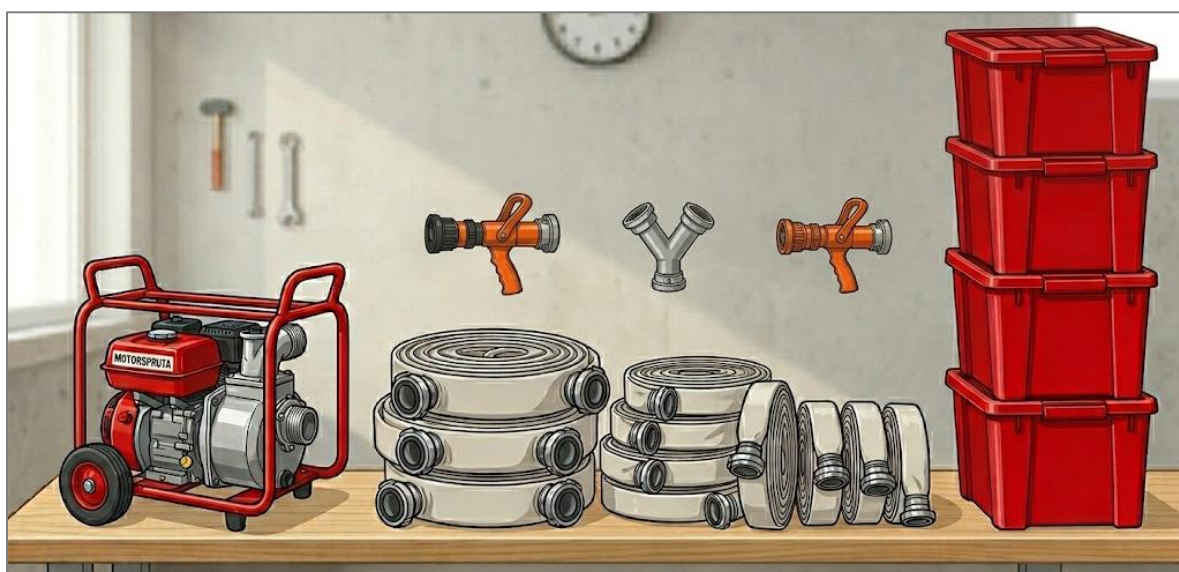
Pulverbrandsläckare

Det absolut viktigaste vid en brand är att kunna ingripa snabbt och därför har vi satsat på ett antal pulverbrandsläckare per område. Fördelen med pulverbrandsläckare är att de är enkla att använda och lätt kan flyttas dit de gör nytta. Till släckaren följer även en pulverlans som kopplas på slangens munstycke och används för att spruta in pulvret i ett brinnande stängt utrymme genom exempelvis en liten öppning i en dörr, vägg eller fönster. Pulverbrandsläckaren har en förväntad livslängd om 10 år i hemmiljö. Två gånger per år behöver släckaren vändas/skakas för att röra runt pulvret i släckaren. Varje år bör tryckmätaren kontrolleras samt att plombering och slang ser ut att vara i bra skick. Om en släckare används är det viktigt att den ersätts med en likvärdig, ofta är det här något som kan tas på hemförsäkringen - hör med ditt försäkringsbolag.

Sjukvårdsmaterial

Sjukvårdsväskan är utrustad med ett avsnörande förband (en tourniquet) och sådant som behövs för att lägga om ett sår eller en brännskada. Till paketet följer även en brandfilt samt ett antal sjukhusfiltar som kan användas för att värma eller förflytta en skadad person. Likaså medföljer en mistlur och nödbloss för att påkalla uppmärksamhet vid en nödsituation.

Motorbrandsprutor för gemensamt nyttjande

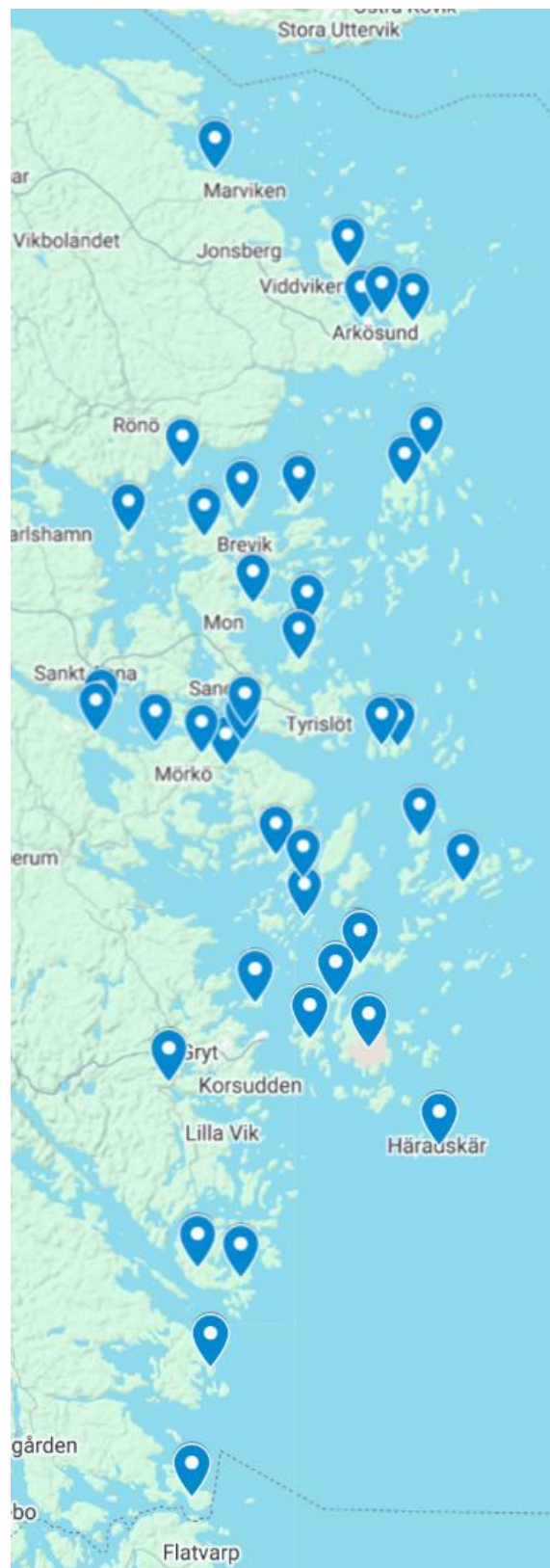
Figur 2 Bilden är AI-genererad och ger en fingervisning om paketets innehåll som kan komma att justeras under upphandlingsförloppet.

Vi planerar att köpa in fem motorbrandsprutor med tillhörande slangar, munstycken m.m. som kan flyttas inom en större geografi och kan nyttjas vid exempelvis utdraget eftersläckningsarbete vid markbränder. Vi tänker att sprutorna ska försörja områdena kring Arkösund, Sankt Anna, Gryt och Tjust och kan lånas vid behov. Brandsprutorna föreslås placeras på Arkö, Missjö, Harstena, Kättilö och Bokö. Under nästa år planeras en utbildning för den som vill lära sig hur sprutorna fungerar och hur de ska tas omhand. Mer information kommer.

Medverkande parter + ansvarig kontaktperson

1. **Arkö**, Kenne Nygren
2. **Aspöja**, Lennart Sundén
3. **Bokö**, Karl-Göran Svensson
4. **Djursö**, Matilda Wibero
5. **Ekudden (Kvädö)**, Frank Bogren
6. **Finnkroken**, Leo Enström
7. **Fågelö**, Lars Reutergårdh
8. **Fångö**, Axel Magnestrand
9. **Gränsö**, Hans Sandberg
10. **Gräsmarö**, Anne Philipson Jancke
11. **Harstena**, Birgitta Magnusson
12. **Hindö**, Lennart Andersson
13. **Horsholmen**, Niklas Kark
14. **Hulvik**, Birgitta Stening Carlson
15. **Häradsskär**, Lasse Åman
16. **Hästö**, Leif Herrgård
17. **Kallsö**, Anders Johansson
18. **Korsholmarna**, Magnus Kjellgren
19. **Kråkmarö**, Magnus Hagman
20. **Kullholm**, Jakob Ström
21. **Kättilö**, Micca Andersson
22. **Liljeholmen**, Gustav Mankell
23. **Lilla Rimmö**, Christopher Danielsson
24. **Lånjö**, Mats Nestor
25. **Lökö**, Joachim Källsholm
26. **Marö**, Anna Thörn
27. **Missjö**, Anna-Karin Utbult Almkvist
28. **Norra Tväsäcken**, Charlotte Lager
29. **Porsholmen och Jungfruholmen**,
Pernilla Bäckstedt
30. **Ramsdal**, Petra Östelius
31. **Skaftudden**, Torbjörn Andersson
32. **Stora Bockholmen**, Gustav Flodén
33. **Stora Rimmö**, Fredrik Knutsson
34. **Stora Ålö**, Göran Ferm
35. **Torrö**, Carl Hamilton
36. **Trännö**, Lars Ruul
37. **Vänsö**, Carl-Inge Björk
38. **Åbäcksnäs**, Claes Andersson Berg
39. **Ämtö**, Kjell Andersson
40. **Äspholm**, Håkan Bergström

Karta över medverkande öar/områden

Granska och återkoppla

Vänligen begrunda informationen och återkoppla **senast söndagen den 14 juni 2026** till skargard@regionostergotland.se

- Vill vi ta emot och ansvara för tilldelad utrustning fram till hösten år 2032?
- Var önskar vi hämta utrustningen? (Arkösund, Sankt Anna, Valdemarsvik)
- Stämmer angiven kontaktperson för vårt område?
- Måste vi ha ett värmeskåp till hjärtstartaren eller kan vi förvara den på annan frostfri plats?

Fram till mitten av juni finns en viss möjlighet att göra mindre justeringar i paketens fördelning. Det är exempelvis möjligt för ett område att avstå sin tilldelade hjärtstartaren till förmån för fler pulverbrandsläckare. Däremot kommer vi inte kunna hantera helt nya önskemål och idéer. En del av er har tidigare önskat en släpkärra för att kunna samla och frakta utrustningen på men det är tyvärr inget vi kommer kunna lösa inom ramen för det här projektet. Inte heller har vi möjlighet att köpa motorsprutor till alla som önskat, utan har försökt sörja för en bred geografisk spridning av sprutorna.

Har du en rejäl båt och vill hjälpa till om något händer?

För att snabba på inställetiden vill vi ta fram ett register över civila insatsbåtar som kan hjälpa räddningstjänsten med båttransporten, utöver Kustbevakningen eller Sjöräddningssällskapet som vanligtvis ställer upp. Har du en rejäl båt och vill hjälpa till om något händer? Vänligen återkoppla mejlledes till adressen ovan genom att besvara frågorna:

- Inom vilket område finns båten
- Kontaktuppgifter till skepparen (telefon)
- Båtens storlek (längd, bredd)
- Båtens storlek (antal personer)
- Finns VHF? (Om ja, ange anrop)

Krav från räddningstjänsten är att båten är sjöduglig, befälhavaren ombord har lägst skepparexamen (kustskepparen) och att det finns flytvästar i båten. Det är även önskvärt att det finns radar eller VHF-radio ombord, men det är inget krav.

Sommarens aktiviteter

Fredagen den 15 maj möttes ett 50-tal personer på Harstena för att lära av hur samfälligheten jobbar med sitt brandförsvar, övar hjärt- och lungräddning samt försöker hjälpa till vid akuta sjukdomar och olyckor. Åhörare reste in från åtta olika områden, från Gränsö i norr till Bokö i söder, och därtill medverkade även Sjöräddningssällskapet från Arkösund. Det var ett mycket uppskattat och lärorikt tillfälle och för er som missade det så kommer sannolikt en ny chans nästa vår. Stort tack till Harstena för ett fantastiskt arrangemang!

Figur 3 Bilder från Harstenabesöket den 15 maj.

I sommar arrangeras fyra enklare utbildningar i brand- och sjukvård under ledning av Urban Englund från Räddningstjänsten i Östra Götaland. Här får du lära dig om hemberedskap och hur du använder en brandsläckare eller en hjärtstartare. Antalet platser begränsas till 30 personer per tillfälle, anmälan stänger en vecka innan eventet äger rum. Klicka på den tid som passar dig för att komma till anmälningssidan:

1. [Arkösund, Lokalen Skärgården: Söndagen den 7 juni kl.10-12 med drop-in-fika från 9:30](#)
2. [Sankt Anna, Magasinet, Uvmarö: Måndagen den 29 juni kl.18-20 med drop-in-fika från 17:30](#)
3. [Gryt, Bygdegården: Tisdagen den 30 juni kl. 18-20 med drop-in-fika från 17:30](#)
4. [Tjust, Långrådna bygdegård: Tisdagen den 7 juli kl. 18-20 med drop-in-fika från 17:30](#)

Tack för ditt engagemang!

En kan inte göra allt men alla kan göra något! Dra ihop grannarna till en gemensam fika under sommaren och prata om er beredskap, det behöver inte vara så stort eller svårt. Använd gärna "Mall till enkel beredskapsplan" som ramverk för samtalet. Mats Fredriksson finns tillgänglig som bollplank om ni behöver.

Ladda ner Delta-appen till mobiltelefon om du inte redan gjort det så att du får larm om det brinner eller är ett drunkningstillbud i närheten av där du befinner dig.

Utan en engagerad förening skulle satsningar som den här inte vara möjliga. Stöd gärna Östergötlands skärgårdsförenings arbete för en året runt levande skärgård. Medlemsavgiften är 250 kronor/år och betalas till swish 123 451 84 60 eller bankgiro 766 – 5029. Glöm inte att ange ditt namn och mejladress i samband med betalningen.

Kontakta oss gärna av dig vid frågor, i annat fall hörs vi igen i slutet av sommaren!

- ❖ *Kontaktperson för Arkösunds skärgård: Mats Johansson, mats@vassprojekt.se*
- ❖ *Kontaktperson för Sankt Annas skärgård: Anna-Karin Utbult Almkvist, annakarin.missjo@gmail.com*
- ❖ *Kontaktperson för Gryts skärgård: Birgitta Magnusson, birgitta.magnusson@harstena.org*
- ❖ *Kontaktperson för Tjust skärgård: Carl Hamilton, carl@torronatur.se*
- ❖ *För frågor som rör projektet i stort: Anna Karlin, anna.karlin@regionostergotland.se eller 010-103 23 77*
- ❖ *För frågor gällande räddningstjänst: Mats Fredriksson, matsa.fredriksson@gmail.com*